

OPISY PARAFII
I KOŚCIOŁÓW BYDGOSKICH
1791 – 1921

OPISY PARAFII I KOŚCIOŁÓW BYDGOSKICH

1791 – 1921

Wybór źródeł

*Wybór i opracowanie
Kazimierz Śmigielski
przy współpracy
Grzegorza A. Dominiaka*

Bydgoszcz 2004

Spis treści

Wstęp	11
Wykaz źródeł i ważniejszej literatury	21
Wykaz skrótów	26
Wybór źródeł	27
1. Odpis akt wizytacji generalnej dekanatu wiecborskiego, przeprowadzonej w r. 1791 przez ks. Wawrzyńca Sadowskiego, odnoszących się do prepozytury parafialnej w Bydgoszczy i kościołów do niej należnych	29
2. [List Arcybiskupa Gnieźnieńskiego Ignacego Krasickiego w sprawie rewizji i lustracji kościołów bydgoskich – 8 VIII 1800 r.]	61
3. Michael Bartholomaeus Nering documentum insinuationis Ecclesiarum Archicollegiatae Lanciencensis Canonici, Parochialis Kcynensis Rector etc. [Dokument zawiadomienia dla Michała Bartłomieja Neringa, kanonika kościoła archikolegialnego w Łęczycy oraz rektora kościoła parafialnego w Kcyni itp.]	67
4. [Wizytacja parafii farnej w Bydgoszczy – 1801 (tekst łaciński i polski)]	73
5. Wykaz inwentarza Kościoła katolickiego w Bydgoszczy [1838]	117
6. Acta Visitationis Pastoralis Ecclesiae et Paroeciae Bydgostiensis, Decanatus eiusdem nominis Archidioecesis Gnesnensis, ab Excellentissimo ac Reverendissimo Dno Dno Archiepiscopo Miecislao Halka Comite Ledóchowski diebus 4. et 5. Maii a. D. 1867. Deo adiuvante peractae et a Reverendissimo Joanne Koźmian Protonotario Apostolico, Consiliario Ordinarius, nomine et auctoritate Dominis Archiepiscopis die 6. eiusdem mensis et annis ad finem perductae [Protokół z wizytacji pasterskiej kościoła i parafii Bydgoskiej, dekanatu o tej samej nazwie, Archidiecezji Gnieźnieńskiej, Dokonanej z Bożą pomocą Przez JE NP Arcybiskupa Mieczysława Halkę hrabiego Ledóchowskiego dn. 4 i 5 V r. P. 1867, a dokończonej w jego imieniu i na mocy jego autorytetu przez Najdost. Jana Koźmiana protonotariusza apostolskiego, konsultora Ordynariatu, dn. 6 tegoż miesiąca i roku]	133

7. Opis kościołów: parafialnego i pojezuickiego oraz budynków i majątku do kościołów i beneficjum należącego w Bydgoszczy, w dekanacie bydgoskim, w powiecie bydgoskim, obwodzie rejencji bydgoskiej położonych, w dn. 28 I 1867 r. sporządzony	157
8. Decreta de Reformatione in actu Visitationis Pastoralis Ecclesiae et Paroeciae Bydgestiensis ab Excellentissimo ac Reverendissimo Domino Archiepiscopo Miecislao Halka Comite Ledochowski diebus 4. et 5 Maii a. D. 1867. Deo adiuvante peractae, et a Reverendissimo Joanne Koźmian Protonotario Apostolico, Consiliario Ordinariatus qua Commissario Dni Archiepiscopi die 6. Maii eiusdem anni ad finem perductae edita [<i>Zarządzenia dotyczące kościoła i parafii bydgoskiej, wydane po wizytacji pasterskiej dokonanej z Bożą pomocą przez Najdost. Abp. Halkę hrabiego Ledóchowskiego w dn. 4 i 5 V 1867 r. i przez czcig. Jana Koźmiana, protonotariusza apostolskiego, wikariusza generalnego, pełnomocnika Arcybiskupa, doprowadzonej do końca w dn. 6 V tego samego roku</i>]	173
9. Interrogationes Quibus tempore Visitationis Pastoralis Rectores Ecclesiarum Parochialium respondere tenentur [1867] [<i>Pytania, na które w czasie wizytacji pasterskiej rektorzy kościołów parafialnych mają odpowiedzieć na piśmie (1867)</i>]	183
10. Acta Visitationis Pastoralis Ecclesiae et Paroeciae Bidgostiensis, Decanatus eiusdem nominis, Archidioecesis Gnesnensis, a prodecano Bydgestiensi Mich. Zbierski e delegatione et commissione Loci Ordinarii Miecislai Halka comitis Ledóchowski, Excellentissimi ac Reverendissimi Domini Domini Archiepiscopi Gnesnensis et Posnaniensis, die 7a Novembris a. D. 1871, Deo adiuvante, peractae [<i>Akta wizytacji pasterskiej kościoła i parafii bydgoskiej, dekanatu tejże nazwy, archidiecezji gnieźnieńskiej, przez prodziekana bydgoskiego Michała Zbierskiego na mocy delegacji i polecenia ordynariusza miejsca Mieczysława Halki hr. Ledóchowskiego, najdostojniejszego Arcybiskupa Gnieźnieńskiego i Poznańskiego, dn. 7 XI r. P. 1871, przeprowadzonej przy Bożej pomocy</i>]	195
11. Responsiones datae a rectore ecclesiae parochialis Bydgestiensis ad interrogationes tempore visitationis pastoralis die 7 XI A. D. 1871 factas [<i>Odpowiedzi udzielone przez rektora kościoła parafialnego w Bydgoszczy na pytania zadane podczas wizytacji pasterskiej, która odbyła się 7 XI 1871 r.</i>]	209
12. Interrogationes quibus tempore Visitationis Pastoralis Rectores Ecclesiarum Parochialium in scriptis respondere tenentur [1887] [<i>Pytania, na które w czasie wizytacji pasterskiej rektorzy kościołów parafialnych mają odpowiedzieć na piśmie (1887)</i>]	223
13. Interrogationes, quibus tempore visitationis pastoralis die 16. septembris 1889 rector ecclesiae parochialis Bydgestiensis in his scriptis respondet [<i>Odpowiedzi udzielone na piśmie przez rektora kościoła parafialnego w Bydgoszczy w czasie wizytacji pasterskiej dn. 16 IX 1889 r.</i>]	237

14. [Sprawozdanie dziekana bydgoskiego, ks. M. Zbierskiego, po przeprowadzeniu wizyty pasterskiej do abpa gnieźnieńskiego i poznańskiego Juliusza Dindera, 25 X 1889 r.]	251
15. In actu Visitationis Pastoralis, quam in Ecclesia ac Paroecia Bydgo- stiensi, Decanatus Bydgestiensis, Archidioecesis Gnesnensis, ex commis- sione et delegatione Excellentissimi ac Reverendissimi Domini Domini Archiepiscopi Gnesnensis et Posnaniensis Iulii Dinder, Doctoris S. Theolo- giae, die 16 Septembris a. D. 1889, Deo adiuvante peregi, Decreta de refor- matione, ut sequuntur, edidi. [W akcie wizytacji pastoralnej, jaką w kościele i w parafii bydgoskiej, dekanatu bydgoskiego, archidiecezji gnieźnieńskiej na polecenie i z delegacji JE Najdost. P. abpa Gnieźnieńskiego i Poznańskiego Juliusza Dindera, doktora św. teologii, dn. 16 IX r. P. 1889, przy Bożej pomocy odbyłem, wydałem następujący dekret reformacyjny]	257
16. [Dekret reformacyjny (1891)]	260
17. Interrogationes, quibus tempore visitationis pastoralis die 15. iunii 1891 rector ecclesiae parochialis Bydgestiensis in his scriptis respondet [Odp- owiedzi udzielone przez rektora kościoła parafialnego w Bydgoszczy na pytania zadane podczas wizytacji duszpasterskiej dn. 15 VI 1891 r.]	261
18. Sprawozdanie dziekana bydgoskiego, ks. M. Zbierskiego po prze- prowadzeniu wizyty pasterskiej do Generalnego Administratora Archidie- cezji Gnieźnieńskiej, ks. Karola Krausa, 2 VII 1891 r.	277
19. Odbyta dn. 3 XI b. r. [tj. 1893] wizytacja kościoła farnego w Byd- goszczy powoduje mnie do następujących uwag, których wczesne zała- twienie gorliwości przewiel. ks. prodziekana zalecam	283
20. Decretum de reformatione [8 XI 1893]	289
21. Interrogationes, ad quas tempore Visitationis Pastoralis Rectores Ecclesiarum Parochialium in scriptis respondere tenentur [1905] [Pytania na które podczas wizytacji pasterskiej rektorzy kościołów parafialnych są zobowią- zani odpowiedzieć pisemnie (1905)]	293
22. [Rewizja kasy kościelnej] [8 I 1917]	312
23. [Bp Paweł Jedzink do Konsystorza Arcybiskupiego w Gnieźnie 13 VII 1917 r.]	313
24. Responsoria [1917] [Odpowiedzi (1917)]	315
25. Z powodu wizytacji pasterskiej, której w tamtejszej parafii dokonał w imieniu moim dn. 8 I r. b. ks. dziekan Tyrakowski, wydaję następujące rozporządzenia	329
26. Protokół tradycji [beneficjum farnego z 11 III 1921]	331
27. Uzupełnienia ostatniego spisu [do tradycji beneficium 11 III 1921 r.] ...	334

